

20 MAART 2009. — Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen

De Vlaamse Regering,

Gelet op het decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat, inzonderheid op artikel 4, § 1 en de artikelen 7, 8 en 9 en artikel 21, § 1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 2 december 2005, 16 juni 2006, 20 april 2007, 23 november 2007 en 11 januari 2008;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor Begroting, gegeven op 24 oktober 2008;

Gelet op het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 28 november 2008;

Gelet op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, gegeven op 3 december 2008;

Gelet op het advies nr. 45.904/3 van de Raad van State, gegeven op 10 februari 2009, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de berekeningsmethode van de energieprestaties van gebouwen, de te volgen procedures, de EPB-eisen en de administratieve lasten van de regelgeving dient te evalueren en in voorkomend geval dient aan te passen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen

Artikel 1. Aan artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 9° wordt vervangen door wat volgt :

« 9° wooneenheid : elke eenheid in een woongebouw die ontworpen of aangepast is om afzonderlijk te worden gebruikt en die minstens over de volgende woonvoorzieningen beschikt : een woonruimte in combinatie met een toilet, een douche of bad en een keuken of kitchenette; »;

2° een punt 12° wordt toegevoegd dat luidt als volgt :

12° stedenbouwkundige vergunning : de stedenbouwkundige vergunning, zoals bedoeld in artikel 99, § 1, 1°, 6° en 7° van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. »

Art. 2. In artikel 12, § 1 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het woord « woon-, » wordt geschrapt;

2° een tweede lid wordt toegevoegd dat luidt als volgt :

« Het E-peil van nieuw op te richten woongebouwen mag niet hoger zijn dan :

1° E100, als de stedenbouwkundige vergunning aangevraagd wordt voor 1 januari 2010;

2° E80, als de stedenbouwkundige vergunning aangevraagd wordt vanaf 1 januari 2010. »

Art. 3. In artikel 15, § 1, 2° wordt een zin toegevoegd die luidt als volgt :

Indien een nieuw gebouwde residentiële ruimte enkel met bestaande ruimten in verbinding staat via bestaande verticale scheidingsconstructies waaraan niets vervangen, vernieuwd of verbouwd wordt, dan moet in die ruimte niet voldaan worden aan :

- de luchtafvoereisen in geval de nieuw gebouwde residentiële ruimte een woonkamer, slaapkamer, studeerkamer, speelkamer of analoge ruimte is;

- de luchttoevoereisen in geval de nieuw gebouwde residentiële ruimte een keuken, toilet, wasplaats, badkamer, droogplaats of analoge ruimte is.

Art. 4. In artikel 16 worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° In 1° wordt voor het woord « constructieonderdelen » het volgende toegevoegd : « nieuwe, vernieuwde en verbouwde ».

2° punt 2° wordt vervangen door wat volgt :

« 2° In die ruimten van woongebouwen waar vensters worden vervangen of toegevoegd, moet worden voldaan aan de luchttoevoereisen vermeld in bijlage V bij dit besluit. Deze eis is niet geldig voor keukens, toiletten, wasplaatsen, badkamers, droogplaatsen en analoge ruimten. In die ruimten van kantoor- en schoolgebouwen en gebouwen met andere specifieke bestemming waar vensters worden vervangen of toegevoegd, moet worden voldaan aan de luchttoevoereisen vermeld in bijlage VI bij dit besluit. »

Art. 5. In artikel 23 van hetzelfde besluit worden de woorden « de bijlagen » vervangen door de woorden « bijlage I en II ».

Art. 6. In artikel 24, § 1 van hetzelfde besluit worden de woorden « ten minste 8 dagen » geschrapt.

Art. 7. In artikel 26 van hetzelfde besluit wordt tussen de woorden « welke gegevens van » en de woorden « de aanvraag tot » de woorden « de melding of van » ingevoegd.

Art. 8. In bijlage I van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 1 wordt vervangen door wat volgt :

« 1 Normatieve verwijzingen

De Bijlage I tot en met V bij dit besluit verwijzen naar de volgende normen. Enkel de normversie met de geciteerde datum is van toepassing, tenzij de minister expliciet een andere versie ter vervanging aanduidt. De normatieve verwijzingen in bijlage VI worden in die bijlage zelf opgesomd.

ARI Standard 560:2000	Absorption water chilling and water heating packages (ARI : Air-Conditioning and Refrigeration Institute)
ISO 15099:2003	Thermal performance of windows, doors and shading devices - Detailed calculations
NBN D 50-001:1991	Ventilatievoorzieningen in woongebouwen
NBN EN 308:1997	Heat exchangers - Test procedures for establishing performance of air to air and flue gases heat recovery devices
NBN EN 410:1998	Glass in building - Determination of luminous and solar characteristics of glazing
NBN EN 1027:2000	Windows and doors - Watertightness - Test method
NBN EN 12309-2:2000	Gas-fired absorption and adsorption air-conditioning and/or heat pump appliances with a net heat input not exceeding 70 kW - Part 2 : Rational use of energy
NBN EN 13141-1:2004	Ventilation for buildings - Performance testing of components/products for residential ventilation - Part 1 : Externally and internally mounted air transfer devices.
NBN EN 13363-1:2007	Solar protection devices combined with glazing. Calculation of solar and light transmittance - Part 1 : Simplified method
NBN EN 13363-2:2005	Solar protection devices combined with glazing - Calculation of solar and light transmittance - Part 2 : Detailed calculation method
NBN EN 13829:2001	Thermal performance of buildings - Determination of air permeability of buildings - Fan pressurization method
NBN EN 14134:2004	Ventilation for buildings - Performance testing and installation checks of residential ventilation systems
NBN EN 14511:2008	Air conditioners, liquid chilling packages and heat pumps with electrically driven compressors for space heating and cooling
NBN EN 60034-1:2005	Rotating electrical machines - Part 1 : Rating and performance
NBN EN 60904-1:2007	Photovoltaic devices - Part 1 : measurement of photovoltaic current-voltage characteristics.
NBN EN ISO 10211:2008	Thermal bridges in building construction – Heat flows and surface temperatures – Detailed calculations
NBN EN ISO 12241:1998	Thermal insulation for building equipment and industrial installations - Calculation rules
NBN EN ISO 13789:2008	Thermal performance of buildings - Transmission and ventilation heat transfer coefficients - Calculation method
NBN EN ISO 13790:2004	Thermal performance of buildings - Calculation of energy use for heating (supersedes EN 832)
NBN EN ISO 14683:2008	Thermal bridges in building construction - Linear thermal transmittance - Simplified methods and default values”;

2° in punt 3.1 worden de woorden « of koelmachine » geschrapt;

3° na het symbool E en voor het symbool F wordt een symbool EER toegevoegd dat luidt als volgt :

EER energie-efficiëntieverhouding van een koelmachine -
(energy efficiency ratio)

4° in punt 3.2 wordt bij de index f het woord « gebruik » vervangen door de woorden "f vloer (< floor)";

5° in punt 3.2 wordt het woord « raamprofiel » vervangen door de woorden « raamprofiel (<frame) »;

6° in punt 3.2 worden bij de index f de woorden "vloer (< floor)" vervangen door de woorden "flow debiet";

7° in punt 5.3.2 worden de woorden "al dan niet" geschrapt;

8° in punt 7.7.1 wordt het woord "EN ISO 13789" vervangen door het woord "NBN EN ISO 13789";

9° in punt 7.7.1 wordt het woord "EN ISO 10211-1" vervangen door het woord "NBN EN ISO 10211";

10° in punt 7.7.2 wordt het woord "ventilatioeroosters" geschrapt;

11° in punt 7.10.1 wordt het woord "EN 13790" vervangen door het woord "NBN EN ISO 13790";

12° in punt 7.10.3.1 wordt het woord "invulpanelen" vervangen door het woord "vulpanelen".;

13° aan punt 7.10.3.2 wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Indien de U-waarde van venster j bepaald wordt met de vereenvoudigde methode, neem dan steeds:

- indien $U_g \leq U_f$: $A_{g,j} = 0.7 A_{w,d,j}$
- indien $U_g > U_f$: $A_{g,j} = 0.8 A_{w,d,j}$

waarin

$A_{w,d,j}$ de oppervlakte van de dagopening van venster j."

14° in punt 7.10.3.3.2 wordt het woord "EN 410" vervangen door het woord "NBN EN 410";

15° in punt 7.10.3.4.1 wordt het woord "EN 13363-1" telkens vervangen door het woord "NBN EN 13363-1";

16° in punt 7.10.3.4.1 wordt het woord "prEN 13363-2" vervangen door het woord "NBN EN 13363-2";

17° In punt 7.10.3.4.1 wordt de zin "EN 13363-1 mag enkel toegepast worden indien de zonnetoetredingsfactor van het transparante deel op zich, $g_{g,1}$, groter dan 0.15 en kleiner dan 0.85 is;" vervangen door de zin "EN 13363-1 mag enkel toegepast worden indien voldaan is aan alle voorwaarden die in de norm gesteld worden;"

18° in punt 7.10.3.4.1 wordt het woord "EN 410" vervangen door het woord "NBN EN 410";

19° in punt 7.10.4.2 wordt het symbool " $g_{eff,t,m}$ " vervangen door het symbool " $g_{eff,t,m,k}$ ";

20° in punt 8.2 worden de woorden "bijlage V" vervangen door de woorden "bijlage IV";

21° in punt 8.4 wordt in de verklaring van symbool $H_{v,cool,sec i}$ het woord "maandelijks" geschrapt;

22° in punt 9.3.2.2 wordt in de formule

$$\eta_{water,circ k,m} = \frac{Q_{waterout,circ k,m}}{Q_{waterout,circ k,m} + t_m \sum_j \frac{l_{circ,j} (60 - \theta_{amb,m,j})}{R_{l,j}}}$$

" $l_{circ,i}$ " vervangen door " $l_{circ k,j}$ ";

23° in punt 10.1 wordt het woord "warmteopwekkingsinstallaties" telkens vervangen door het woord "warmteopwekkingsstoestellen";

24° in punt 10.1 worden de woorden "Dat gebeurt bij ketels en generatoren via" vervangen door de woorden "Dat gebeurt in het algemeen via ..."

25° in punt 10.1 wordt het woord "opwekkingsinstallaties" vervangen door het woord "opwekkingsstoestellen";

26° in punt 10.1 wordt het woord "installaties" telkens vervangen door het woord "stoestellen";

27° in punt 10.1 worden de woorden "t.o.v. de onderste verbrandingswaarde" vervangen door de woorden "ten opzichte van de bovenste verbrandingswaarde";

28° in punt 10.2.3. wordt het opschrift vervangen door wat volgt:
"Opwekkingsrendement voor ruimteverwarming en bevochtiging";

29° aan punt 10.2.3.1 wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:
"De bepaling van het opwekkingsrendement, vermeld in dit hoofdstuk, is ook van toepassing voor de warmteopwekking ten behoeve van bevochtiging, zie paragraaf 7.4.1 van bijlage II bij dit besluit (Bepaling van het peil van primair energieverbruik van kantoor- en schoolgebouwen).";

30° aan punt 10.2.3.2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) voor de laatste zin wordt de volgende zin ingevoegd:

"Als in één energiesector beide types systemen voorkomen, moet het systeem met de hoogste ontwerpretourtemperatuur beschouwd worden";

b) Aan de zin "Indien in 1 energiesector beide types systemen voorkomen, dient het systeem met de hoogste ontwerpretourtemperatuur beschouwd te worden" wordt een voetnoot toegevoegd, die luidt als volgt:

"Het is steeds toegestaan de energiesector op te delen in verschillende kleinere energiesectoren en voor elke sector apart het van toepassing zijnde warmteafgiftesysteem te beschouwen.";

31° in punt 10.2.3.3 wordt tussen de woorden "voor ruimteverwarming" en de woorden "of de opwekking van warm tapwater, het woord ", bevochtiging" ingevoegd;

32° in punt 10.2.3.3 wordt het woord "EN 14511" telkens vervangen door het woord "NBN EN 14511";

33° in punt 10.2.3.3 wordt de zin "Als waarde bij ontstentenis mag voor oppervlakteverwarmingssystemen (vloer-, muur- en plafondverwarming) $\theta_{\text{supply, design}} = 55^{\circ}\text{C}$ genomen worden en voor radiatoren en convectoren $\theta_{\text{supply, design}} = 90^{\circ}\text{C}$." vervangen door de zin "Als waarde bij ontstentenis mag voor oppervlakteverwarmingssystemen (vloer-, muur- en plafondverwarming) $\theta_{\text{supply, design}} = 55^{\circ}\text{C}$ genomen worden en voor alle andere warmteafgiftesystemen $\theta_{\text{supply, design}} = 90^{\circ}\text{C}$.";

34° in punt 10.2.3.2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) voor de laatste zin wordt de volgende zin ingevoegd:

"Indien in één energiesector beide types systemen voorkomen, moet het systeem met de hoogste vertrektemperatuur beschouwd worden";

b) aan de zin "Indien in 1 energiesector beide types systemen voorkomen, dient het systeem met de hoogste vertrektemperatuur beschouwd te worden^m." wordt een voetnoot toegevoegd, die luidt als volgt:

"Het is steeds toegestaan de energiesector op te delen in verschillende kleinere energiesectoren en voor elke sector apart het van toepassing zijnde warmteafgiftesysteem te beschouwen.";

35° in punt 10.3.32 wordt de zin "Dit wordt bepaald t.o.v. de bovenste verbrandingswaarde van de gebruikte brandstof (zie ook bijlage F)" geschrapt;

36° in punt 10.4.2.1 worden de woorden "12 maandelijkse opvangwaarden" vervangen door "zonne-instraling van elk van de 12 maanden";

37° in punt 10.5 worden de woorden "overtollige warmtewinsten" vervangen door "netto energiebehoefte voor koeling";

38° in punt 10.5 wordt het woord "COP" vervangen door het woord "EER";

39° in punt 11.1 worden in het opschrift de woorden "van ruimteverwarming" geschrapt;

40° in punt 11.2.2.1 worden de woorden "(toevoer en/of afvoer)" vervangen door de woorden "(toevoer en/of afvoer en/of recirculatie)";

41° in punt 11.2.2.2 wordt het woord "NBN EN IEC 60034-1" vervangen door het woord "NBN EN 60034-1";

42° in punt 11.2.3.2 worden in tabel 14 de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) de woorden "Type ventilator" worden vervangen door de woorden "Soort ventilatorregeling";
- b) de woorden "Zonder automatische ventilatorregeling" worden vervangen door de woorden "Geen of niet-automatische regeling";
- c) de woorden "Met automatische ventilatorregeling" worden vervangen door de woorden "Automatische regeling";

43° in punt 11.2.3.2.2 wordt het woord "NBN EN IEC 60034-1" vervangen door het woord "NBN EN 60034-1";

44° in punt 12.1.2 wordt het woord "EN IEC 60904-1" vervangen door het woord "NBN EN 60904-1";

45° in punt 12.2.2 wordt de variabele " $f_{heat,m,sec i,pref}$ " vervangen door de variabele " $f_{heat,m,pref}$ ";

46° Aan punt 12.2.2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de formule voor de geproduceerde elektriciteit $W_{cogen,m}$ wordt vervangen door de volgende formule:

$$W_{cogen,m} = \frac{\varepsilon_{cogen,elec}}{3.6} \times Q_{cogen,final,m}$$

b) de zin " $Q_{heat,demand,cogen,m}$ de maandelijkse hoeveelheid warmte die de WKK-installatie nuttig aan het gebouw kan leveren, zoals hieronder bepaald, in MJ;" wordt vervangen door de zin " $Q_{cogen,final,m}$ het maandelijks eindenergieverbruik van de WKK-installatie, zoals hieronder bepaald, in MJ."

c) de definitie van " $\epsilon_{\text{cogen,th}}$ " wordt geschrapt

d) de omzettingsrendementen $\epsilon_{\text{cogen,elec}}$ en $\epsilon_{\text{cogen,th}}$ worden telkens vervangen door "het omzettingsrendement $\epsilon_{\text{cogen,elec}}$ "

e) de woorden "Bepaal de maandelijkse hoeveelheid warmte die de WKK-installatie nuttig aan het gebouw kan leveren met:" worden vervangen door de woorden "Bepaal het maandlijks eindenergieverbruik van de WKK-installatie, overeenkomend met de hoeveelheid warmte die de installatie nuttig aan het gebouw kan leveren, met:"

f) de formule voor $Q_{\text{heat,demand,cogen,m}}$ wordt vervangen door de volgende formule voor $Q_{\text{cogen,final,m}}$:

$$Q_{\text{cogen,final,m}} = \sum_i f_{\text{heat,m,pref}} \times (1 - f_{\text{as,heat,seci,m}}) \times Q_{\text{heat,gross,seci,m}} / \eta_{\text{gen,heat,cogen}} \\ + \sum_i f_{\text{water,bathi,m,pref}} \times (1 - f_{\text{as,water,bathi,m}}) \times Q_{\text{water,bathi,gross,m}} / \eta_{\text{gen,water,bathi,m,cogen}} \\ + \sum_i f_{\text{water,sinki,m,pref}} \times (1 - f_{\text{as,water,sinki,m}}) \times Q_{\text{water,sinki,gross,m}} / \eta_{\text{gen,water,sinki,m,cogen}}$$

g) Onder de formule, vermeld in 46°, f) worden de volgende toelichtingen toegevoegd:

$\epsilon_{\text{gen,heat,cogen}}$ het maandgemiddeld opwekkingsrendement van de WKK-installatie, bepaald volgens 10.2.3 (-);

$\epsilon_{\text{gen,water,bathi,m,cogen}}$ het maandgemiddeld opwekkingsrendement van de WKK-installatie voor de bereiding van het warm tapwater voor douche of bad i, bepaald volgens 10.3.3 (-);

$\epsilon_{\text{gen,water,sinki,m,cogen}}$ het maandgemiddeld opwekkingsrendement van de WKK-installatie voor de bereiding van het warm tapwater voor keukenaanrecht i, bepaald volgens 10.3.3 (-);"

47° in punt 13.6 wordt het symbool " $O_{\text{cool,final,seci,i}}$ " vervangen door het symbool " $O_{\text{cool,final,seci,m}}$ "

48° in punt 13.8 wordt de zin "Bepaal de equivalente maandelijkse primaire energiebesparing van een gebouwgebonden WKK-installatie als:" vervangen door de zin "Bepaal de equivalente maandelijkse primaire energiebesparing van de gebouwgebonden WKK-installatie(s) als:";

49° in punt 13.8 wordt de formule $E_{\text{p,cogen,m}} = f_p \times 3.6 \times W_{\text{cogen,m}}$ vervangen door de formule

$$E_{\text{p,cogen,m}} = \sum_i f_p \times 3.6 \times W_{\text{cogen,m,i}} ;$$

50° in punt 13.8 wordt de zin " $W_{\text{cogen,m}}$ de maandelijkse elektriciteitsproductie van de gebouwgebonden WKK-installatie, bepaald volgens 12.2.2, in kWh" vervangen door de zin " $W_{\text{cogen,m,i}}$ de maandelijkse hoeveelheid elektriciteit die door de gebouwgebonden WKK-installatie i geproduceerd wordt, bepaald volgens 12.2.2, in kWh.";

51° aan punt 13.8 wordt een zin toegevoegd die luidt als volgt: "Er moet gesommeerd worden over alle gebouwgebonden WKK-installaties i.";

52° in bijlage A wordt het woord "EN 13789" telkens vervangen door het woord "NBN EN ISO 13789";

53° in bijlage B wordt de zin "Een beperkt volume met kantoorbestemming kan deel uitmaken van een EPW-volume." vervangen door de zin "Een beperkt volume met niet-residentiële bestemming kan deel uitmaken van een EPW-volume";

54° aan punt B.1 van bijlage B wordt de volgende zin toegevoegd: "Telkens er in deze paragraaf sprake is van 'geëiste buitenluchtoevoerdebiet' wordt daarmee in voorkomend geval ook het 'geëiste recirculatie-debiet' in een woonkamer bedoeld.";

55° in punt B.1 van bijlage B wordt het woord "zelfregelbaarheid" telkens vervangen door het woord "zelfregelendheid";

56° in punt B.1 van bijlage B wordt het woord "regelbaarheid" vervangen door het woord "zelfregelendheid";

57° in punt B.1.1 van bijlage B wordt het woord "EN 13141-1" vervangen door het woord "NBN EN 13141-1";

58° in punt B.1.1 van bijlage B wordt het woord "EN 14134" vervangen door het woord "NBN EN 14134";

59° in punt B.1.2 van bijlage B wordt het woord "EN 14134" vervangen door het woord "NBN EN 14134";

60° in punt B.1.3 van bijlage B wordt het woord "adj,mech.supply,zone z" vervangen door het woord "adj,mech.extr,zone z";

61° in punt B.1.3 van bijlage B wordt het woord "EN 14134" vervangen door het woord "NBN EN 14134";

62° in punt B.2 van bijlage B wordt het woord "EN 308" vervangen door het woord "NBN EN 308";

63° in punt B.2 van bijlage b worden de woorden "bij voor de berekening" vervangen door de woorden "voor de berekening";

64° in punt C.4 van bijlage C wordt onder de hoofding diffuse bezonning de volgende zin toegevoegd: "Als de formule voor cn leidt tot een negatief getal, stel dan $cn = 0$.";

60° in punt D3 van bijlage D worden in tabel 18 de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden "centraal 0.90 0.92" worden vervangen door de woorden "temperatuurgestuurd per ruimte 0.92 0.94";

b) de woorden "decentraal 0.92 0.94" worden vervangen door de woorden "andere 0.90 0.92";

65° in punt D.4 van bijlage D worden de woorden "(zie bijlage A voor de betekenis van elk van de symbolen)" vervangen door de woorden "waarbij $U_{i,j}$, $U_{g,j}$ en $U_{s,j}$ berekend worden volgens nadere specificaties vanwege de minister";

66° in punt D.4 van bijlage D worden de woorden "berekend volgens NBN EN ISO 6946" vervangen door de woorden "berekend volgens nadere specificaties vanwege de minister";

67° in punt E.3 van bijlage E wordt het woord "EN ISO 12241" vervangen door het woord "NBN EN ISO 12241";

68° aan de tabel van bijlage F wordt het volgende toegevoegd:

hout	0,93
------	------

69° het woord "overheid" wordt telkens vervangen door het woord "minister".

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen.

Art. 9. In bijlage II van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3.1 worden de woorden "opsplitsing in energiesectoren" vervangen door de woorden "opsplitsing in ventilatiezones en energiesectoren";

2° in punt 3.2 worden de woorden "in meerdere energiesectoren" vervangen door de woorden "in meerdere ventilatiezones en energiesectoren";

3° in punt 3.3.2 worden in het tweede lid de woorden "al dan niet" geschrapt;

4° in punt 3.3.2 wordt tussen het tweede en derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Als in een ruimte plaatselijke verwarming toegepast wordt (bv. lokale elektrische weerstandsverwarming) en er ook warmteafgifte-elementen van een centraleverwarmingssysteem aanwezig zouden zijn, dan wordt bij de bepaling van de energieprestatie het centraleverwarmingssysteem in die ruimte buiten beschouwing gelaten: er wordt alleen gekeken naar de kenmerken van het plaatselijke systeem. Voor open haarden en houtkachels is het echter toch het centrale verwarmingssysteem dat beschouwd wordt.";

5° in punt 4 wordt de zin "het minimale ontwerptoevoerdebiet aan buitenlucht van ruimte r, zoals opgelegd door de overheid (zie bijlage VI bij dit besluit), overeenkomstig de opgegeven ontwerpbezetting, in de veronderstelling dat er niet gerookt wordt en het gebouw weinig vervuילend is, in m³/h. Indien het een speciale ruimte betreft zoals bedoeld in hoofdstuk 6.3 van bijlage VI bij dit besluit, dan wordt $\dot{V}_{\text{supply,min},r}$ gelijk gesteld aan $\dot{V}_{\text{supply},r}$ " vervangen door de zin "het minimale ontwerptoevoerdebiet aan buitenlucht van ruimte r, zoals opgelegd door de minister (zie bijlage VI bij dit besluit), overeenkomstig de opgegeven ontwerpbezetting, in de veronderstelling dat er niet gerookt wordt en het gebouw weinig vervuילend is, in m³/h. Als het een speciale ruimte betreft als vermeld in hoofdstuk 6.3 van bijlage VI bij dit besluit, dan wordt $\dot{V}_{\text{supply,min},r}$ gelijk gesteld aan $\dot{V}_{\text{supply},r}$ ";

6° Aan punt 5.4 wordt de volgende zin toegevoegd:

"Voor koelberekeningen geldt daarenboven het volgende: als de koudebruggen op forfaitaire manier ingerekend worden (volgens optie 5 van bijlage IV bij dit besluit), wordt die forfaitaire toeslag buiten beschouwing gelaten bij de koelberekeningen.";

7° in punt 5.5.3 wordt het woord "NBN EN ISO 13829" telkens vervangen door het woord "NBN EN 13829";

8° in punt 5.5.4 wordt het woord "EN 308" vervangen door het woord "NBN EN 308";

9° in punt 5.7 wordt de zin "Indien een venster met 2 zonneweringssystemen (bv. binnen- en buitenzonnewering) uitgerust is, dient voor de verwarmingsberekeningen het systeem met de hoogste Fc waarde beschouwd te worden, en voor koelberekeningen het systeem met de laagste Fc waarde." vervangen door de zin "Als een venster met meerdere beweegbare zonneweringssystemen (bv. binnen- en buitenzonnewering) uitgerust is, moet voor de verwarmingsberekeningen het systeem met de hoogste Fc waarde beschouwd worden, en voor koelberekeningen het systeem met de laagste Fc waarde.";

10° in punt 7.1 wordt in het eerste lid het woord "installatie" vervangen door de woorden "de toestellen";

11° in punt 7.1 wordt het woord "voorziet" vervangen door het woord "voorzien";

12° in punt 7.1 wordt de zin "Indien er meer dan 1 type niet-preferente opwekker is, wordt bij de behandeling van het niet-preferente aandeel enkel de opwekker beschouwd met de hoogste waarde voor het product van het rendement en de primaire energiefactor." vervangen door de zin "Als er meer dan één type niet-preferente opwekker is, wordt bij de behandeling van het niet-preferente aandeel alleen de opwekker beschouwd met de laagste waarde voor de verhouding van de primaire energiefactor tot het opwekkingsrendement.";

13° in punt 7.1 worden de woorden "op de onderwaarde" vervangen door de woorden "(t.o.v. de bovenste verbrandingswaarde)";

14° in punt 7.1 worden de woorden " $\eta_{\text{gen,cool}} = 2.2$ " vervangen door de woorden " $\eta_{\text{gen,cool}} = 2.2$ met elektriciteit als energiedrager";

15° in punt 7.3.1 wordt het woord "EN 14511" vervangen door het woord "NBN EN 14511";

16° aan punt 7.3.2, eerste lid, worden de volgende zinnen toegevoegd:

"Bij toepassing van een absorptiekoelmachine in combinatie met één of meer andere koudeleveranciers geldt de absorptiekoelmachine als preferent geschakelde koudeleverancier. In alle andere gevallen geldt als preferent geschakelde koudeleverancier de leverancier met de laagste waarde voor de verhouding van de primaire energiefactor tot het rendement, bepaald volgens 7.4.2.";

17° in punt 7.3.2. worden de woorden "1992 Standard for ARI: Absorption water chilling and water heating packages" vervangen door de woorden "ARI Standard 560:2000 Absorption water chilling and water heating packages";

18° in punt 7.3.2. worden de woorden "prestatiecoëfficiënt (COP_{test})" vervangen door de woorden "energie-efficiëntieverhouding (EER_{test})";

19° in punt 7.4.2. wordt het woord "EN 14511" vervangen door het woord "NBN EN 14511";

20° in punt 7.4.2. worden de laatste twee zinnen geschrapt;

21° in punt 8.1.4 wordt het woord "NBN EN IEC 60034-1" vervangen door het woord "NBN EN 60034-1";

22° in punt 8.3 wordt de zin "Er dient gesommeerd te worden over alle warmteopwekkingstoestellen die bijdragen tot de verwarming van het 'EPU-volume' en die voorzien zijn van een waakvlam."

vervangen door de zin "Er moet gesommeerd worden over alle warmteopwekkingstoestellen j die bijdragen tot de verwarming en/of tot de bevochtiging van het 'EPU-volume' en die voorzien zijn van een waakvlam.";

23° in punt 9.3 worden de woorden "de forfaitaire waarde" vervangen door de woorden "een vaste waarde";

24° in punt 9.4.5.2. wordt " $A_{\text{dayl area, vert}}$ " vervangen door " $A_{\text{inter, dayl area, vert}}$ ";

25° in punt 9.4.5.2.2 wordt het woord "EN410" vervangen door het woord "NBN EN 410";

26° in punt 10.6 worden de woorden "Bepaal de maandelijkse primaire energiebesparing van een gebouwgebonden WKK-installatie als: $E_{p, \text{cogen}, m} = f_p \times 3.6 \times W_{\text{cogen}, m}$ " vervangen door de woorden "Bepaal de equivalente maandelijkse primaire energiebesparing van de gebouwgebonden WKK-installatie(s) als: $E_{p, \text{cogen}, m} = \sum_i f_p \times 3.6 \times W_{\text{cogen}, m, i}$ ";

27° in punt 10.6 worden de woorden "een gebouwgebonden WKK-installatie" vervangen door de woorden "gebouwgebonden WKK";

28° in punt 10.6 wordt de zin " $W_{\text{cogen}, m}$ de maandelijkse hoeveelheid elektriciteit die door de WKK-installatie geproduceerd wordt bepaald volgens bijlage A, in kWh." vervangen door de zin " $W_{\text{cogen}, m, i}$ de maandelijkse hoeveelheid elektriciteit die door de gebouwgebonden WKK-installatie i geproduceerd wordt, bepaald volgens bijlage A, in kWh.";

29° aan punt 10.6 wordt de volgende zin toegevoegd: "Er moet gesommeerd worden over alle gebouwgebonden WKK-installaties i.";

30° het woord "overheid" wordt telkens vervangen door het woord "minister".

Art. 10. In bijlage III van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In de tabel worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) het woord "glasbouwstenen" wordt telkens vervangen door het woord "glasbouwsteenwanden";
- b) het woord "gordijngelvels" wordt telkens vervangen door de woorden "lichte gelvels";
- c) in punt 1.4 worden de woorden "(volgens prEN 13947)" geschrapt;

2° Onmiddellijk na de tabel wordt de volgende zin toegevoegd:

In afwijking van punt 1.2.1 en punt 1.2.2 gelden voor gebouwen waarvan de melding gedaan wordt of de vergunning aangevraagd wordt vanaf 1 januari 2010, de volgende maximaal toelaatbare U-waarden:

1.2.1	daken en plafonds	$U_{\text{max}} = 0.3$
1.2.2	muren niet in contact met de grond, met uitzondering van de muren, vermeld in 1.2.4	$U_{\text{max}} = 0.4$

3° de commentaar bij de tabel wordt vervangen door wat volgt:

- “(1) Voor de evaluatie van U_{max} moet de oppervlaktegewogen gemiddelde waarde beschouwd worden van alle transparante scheidingsconstructies waarop de eis van toepassing is.
- (2) U_g is de centrale U-waarde van de beglazing in verticale positie. Elk glaspaneel op zich moet aan de centrale $U_{g,max}$ waarde voldoen.
- (3) Totale R-waarde, berekend van het binnenoppervlak tot het contactoppervlak met de volle grond, de kruipruimte of de onverwarmde kelder.
- (4) De U-waarde houdt rekening met de weerstand van het grondmassief en wordt berekend volgens nadere specificaties vanwege de minister.
- (5) In het kader van dit besluit mag men er steeds van uitgaan dat alle ruimten in gebouwen op een aangrenzend perceel verwarmde ruimten zijn.
- (6) Met uitzondering van dat deel van een reeds bestaande gemeenschappelijke scheidingsconstructie waartegen een nieuw gebouw wordt opgetrokken, als ter hoogte van de betreffende scheidingsconstructie de kleinste afstand tot de tegenoverliggende perceelsgrens minder dan 6 meter bedraagt.
- (7) Bij de berekening van de U-waarde voor tussengelegen vloeren wordt de warmteflux van onder naar boven beschouwd.

Beschouw de totale oppervlakte van alle scheidingsconstructies waaraan eisen gesteld worden in vak 1. Voor ten hoogste 2 % van die oppervlakte moet niet voldaan worden aan de eisen, vermeld in vak 1.

Bij de oppervlaktebepaling van scheidingsconstructies worden dezelfde regels gehanteerd als diegene die gelden bij de bepaling van het E-peil.

Als aan 1 scheidingsconstructie 2 eisen gesteld worden (met name in vakken 1.1 en 1.4), dan wordt de oppervlakte waarop elke eis betrekking heeft apart in rekening gebracht om de totale oppervlakte van alle scheidingsconstructies waaraan eisen gesteld worden in vak 1 te bepalen (met name de dagmaat van de scheidingsconstructie en ook nog eens de glasoppervlakte).

Als een gebouw meerdere eenheden bevat die afzonderlijk aan de EPB-eisen moeten voldoen, dan wordt de 2% uitzonderingsregel toegepast op elk deel apart.

Het beschermd volume wordt berekend volgens nadere specificaties vanwege de minister.

De warmtedoorgangscoefficienten U of warmteweerstanden R worden berekend volgens nadere specificaties vanwege de minister.

Als de scheidingsconstructie het beschermd volume afscheidt van een aangrenzende onverwarmde ruimte, is het het product van de reductiefactor b met warmtedoorgangscoefficient U dat aan de U_{max} -eis moet voldoen. De reductiefactor b van de aangrenzende onverwarmde ruimte wordt bepaald volgens één van de twee mogelijkheden, vermeld in bijlage A van bijlage I bij dit besluit (Bepalingsmethode van het peil van primair energieverbruik van woongebouwen).”

Art. 11. In bijlage IV van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1 wordt het woord “NBN EN ISO 10211-1” vervangen door het woord “NBN EN ISO 10211”;

2° in punt 2 worden de woorden "NBN EN ISO 10211-1 en NBN EN ISO 10211-2" vervangen door het woord "NBN EN ISO 10211";

3° in punt 4 wordt de formule vervangen door de formule

$$L_D = \sum_{i=1}^n (U_i \cdot A_i) + \Delta U_c \cdot \sum_{i=1}^n A_i + \left(\sum_{k=1}^p l_k \cdot (\Psi_k - \Psi_{k,lim,gd}) + \sum_{l=1}^q \chi_l \right);$$

5° Aan punt 4 wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

" $\Psi_{k,lim,gd}$ is de limietwaarde van de lineaire warmtedoorgangscoefficiënt waaraan een koudebrug van het type k moet voldoen om als goed detail beschouwd te mogen worden. De minister legt hieromtrent nadere voorschriften vast.";

6° in punt 5° wordt de zin "Hierin is $C = V/A_T$ de volumecompactheid zoals gedefinieerd in NBN B62-301." vervangen door de zin "Hierin is $C = V/A_T$ de volumecompactheid met V het volume (m^3) en A_T de verliesoppervlakte (m^2) van het beschermd volume, beide bepaald volgens nadere specificaties vanwege de minister.";

7° bij de opmerkingen wordt punt 1 vervangen door wat volgt:

"Het effect van lijn- en punkkoudebruggen die eigen zijn aan een scheidingsconstructie en over het oppervlak ervan verdeeld zitten, worden opgenomen in het specifieke warmteverlies van die scheidingsconstructie. Zie daarvoor de nadere specificaties met betrekking tot transmissieberekeningen vanwege de minister.";

8° het woord "overheid" wordt telkens vervangen door het woord "minister".

Art. 12. In bijlage V van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in punt 1 wordt punt c vervangen door wat volgt :

« De volgende paragrafen van de norm NBN D 50-001 moeten beschouwd worden als aanbevelingen :

- De zin « zonder nochtans het dubbele van dit nominale debiet te overschrijden » uit 4.3.1.2 b)
- De zin « zonder nochtans het dubbele van dit nominale debiet te overschrijden » uit 4.3.1.4 b)
- 4.3.2.3
- 4.3.2.6
- 4.3.3. 1), 4), 5) en 6)
- 5
- 6
- bijlage II, met uitzondering van AII-2. 1).

Aanvullend wordt in het kader van de regelgeving gesteld dat :

- de aanbevelingen van paragraaf 5.7 enkel bedoeld zijn voor kelders en zolders buiten het beschermd volume.
- voor kelders en zolders binnen het beschermd volume de voorschriften van paragraaf 5.7 niet gevolgd mogen worden. Voor deze kelders en zolders moet bepaald worden welk ander ruimtetype het best aansluit bij de beoogde functie. De ventilatie-eisen of -aanbevelingen van dat ruimtetype zijn dan van toepassing. »

2° een punt 3 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

« 3. De minister kan nadere specificaties vastleggen voor de praktische toepassing van de ventilatie-eisen overeenkomstig punt 1. »

3° een punt 4 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt :

« 4. In tabel 1 van NBN D50-001 wordt de ruimteaanduiding 'woonkamer' vervangen door de aanduiding 'woonkamer + analoge ruimten' en wordt de ruimteaanduiding 'slaapkamer, studeerkamer of speelkamer' vervangen door de aanduiding 'slaapkamer, studeerkamer, speelkamer + analoge ruimten'.

Art. 13. In bijlage VI van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Aan punt 3 wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

Enkel de normversie met de geciteerde datum is van toepassing, tenzij de overheid expliciet een andere versie ter vervanging aanduidt.

2° Aan punt 7.2.1 wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

« De minister kan in nadere specificaties de te hanteren waarden bij de bepaling van de bezetting die nodig zijn voor de berekening van het minimum ontwerpdebiet vastleggen voor de ruimtes die in tabel 1 vallen onder « overige ruimten ». »

Hoofdstuk II. — *Wijzigingsbepalingen ten gevolge van het invoeren van de meldingsplicht door het decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid.*

Art. 14. In artikel 1, 13° van hetzelfde besluit worden de woorden « artikel 99 » vervangen door de woorden « artikel 93 »;

Art. 15. Aan artikel 2 van hetzelfde besluit wordt de volgende zin toegevoegd :

« Dit besluit is tevens van toepassing op de voormelde gebouwen waarvoor de verplichting tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning vervangen werd door de melding. ».

Art. 16. In artikel 12, § 1, tweede lid van hetzelfde besluit wordt telkens na het woord « als » en voor de woorden « de stedenbouwkundige vergunning » de woorden « de melding gedaan wordt of » ingevoegd.

Art. 17. Artikel 14 tot 16 treden in werking op de datum bepaald door de Vlaamse Regering en uiterlijk op 31 december 2010.

Art. 18. De Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 20 maart 2009.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

K. PEETERS

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

H. CREVITS